

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת בא

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

לא לשכוח את הילדים

בתחילת פרשת השבוע התורה מספרת שלאחר שהתרה משה בפרעה שאם לא ישלח את עם ישראל מארצו הקב"ה יביא עליו את מכת הארבה, שאל פרעה את משה: "מי ומי ההולכים", והשיב לו משה: "בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו ובבנותנו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג ה' לנו", אך לכך התנגד פרעה בכל תוקף ואמר למשה: "לא כן, לכו נא הגברים ועבדו את ה' כי אותה אתם מבקשים, ויגרש אותם מאת פני פרעה". נמצא שמשה רבנו דרש שיחד עם המבוגרים יצאו גם הילדים, ואילו פרעה הרשע התעקש שרק המבוגרים יצאו לעבוד את ה', אך הילדים ישארו במצרים. והענין בזה: גם משה רבנו וגם פרעה הרשע ידעו היטב שכל המשכיות קדושתם של עם ישראל תלויה אך ורק בילדים הרכים, כי אם חלילה לא יהיו ילדים שילכו בדרך האבות, מה תועיל קדושת האבות, הלא אין לה שום המשכיות בעולם.

ולכן פרעה הרשע שרצה לעקור מן העולם ח"ו את קדושתם של עם ישראל התעקש להפריד בין ההורים לילדים, ולא הפריע לו כלל שההורים ילכו לעבוד את ה', ובלבד שהילדים ישארו במצרים וימשיכו לינוק את תרבות מצרים הטמאה, וממילא לא תהיה שום המשכיות בעולם לעבודתם הקדושה של האבות. פרעה אחז בשיטת "הפרד ומשול" דקליפה - הפרד את ההורים הצדיקים מהילדים הקטנים, ובזה תמשול בהמשכיות קדושתם של ישראל. וכן מצינו בתלמוד ירושלמי (סנהדרין פ"י, ה"ב) שאמר אחז הרשע "אם אין גדיים - אין תישיים. אם אין תישיים - אין צאן. אם אין צאן - אין רועה. אם אין רועה - אין עולם. כביכול כך היה אחז סבור בדעתו לומר: אם אין קטנים - אין גדולים. אם אין גדולים - אין חכמים. אם אין חכמים - אין נביאים. אם אין נביאים - אין רוח הקודש. אם אין רוח הקודש - אין בתי כנסיות ובתי מדרשות, כביכול אין הקב"ה משרה שכינתו על ישראל".

למעשה למדים אנו מכל האמור עד כמה חשוב שיהיה חיבור אמיתי בין ההורים לילדים, וההורים ישפיעו מקדושתם על ילדיהם. אסור שאבא ילך לתפילה או לשיעור, ואת ילדיו (אלו שהגיעו לגיל מתאים לכך) "ישכח" בבית. או אם כבר זכה האב והביא את ילדיו עימו לבית הכנסת, אסור שישב הוא ויתפלל או יקשיב לשיעור ואילו ילדיו יסתובבו בחוץ, אלא מוטלת עליו החובה לחבר אליו את ילדיו היקרים, להושיב אותם צמוד אליו, לפתוח לפנייהם את הסידור וכו', ולעודד אותם בנועם להתפלל בשמחה ולהקשיב לשיעור. כדי להצליח בענין חינוך הילדים ההורים חייבים להיות ערניים ביותר לכל מה שמתרחש עם ילדיהם ביום ובלילה, בבית, בכיתה ובשכונה. ההורים חייבים לדעת בדיוק היכן הילדים נמצאים, עם מי הם מתחברים ומה בדיוק הם עושים. וצריך לדעת שאסור להאמין לכל מה שהילד מדווח בענין זה, אלא צריך לבדוק את הדברים בברור.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

אשריכם ישראל

אנחנו צריכים בכל בוקר לברך בשמחה 'שלא עשני גוי', כי הדרגה שלנו שונה משלהם, לכן אפילו גוי מחסידי אומות העולם, שהוא בעל צדקות ובעל חסדים, הוא לא יכול להגיע לדרגה הפחותה ביותר של יהודי מחלל שבת ועושה כל התועבות שבעולם, והסיבה היא בגלל השורש שלו, כי לעם ישראל יש שורש טוב, שורש שלא יכזב. אומר הרמב"ם (הלכות תשובה) וכבר הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן, ומיד הן נגאלין, וכמו שאומר הרבי מליובאוויטש לגבי התשובה שאומרים לבן הרשע 'אילו היה שם לא היה נגאל', שבחינה זו נאמרה דוקא שם, ביציאת מצרים, וזו ההדגשה 'אילו היה שם', אבל בגאולה העתידה כשהמשיח יבוא, הוא יגאל את כולם, גם את אלה שפרשו לגמרי, כיון ששורש ישראל לא יכזב, כמ"ש "והיה ביום ההוא שורש ישי אשר עומד לנס עמים אליו גויים ידרושו והיתה מנוחתו כבוד" (ישעיהו י"א), כלומר השורש של עם ישראל בא משיח, שהבחינה של ישי היתה 'יחד שבטי ישראל', שהוא קיבץ את כולם כאחד, ע"י לידתו של דוד המלך - "ודוד עבדי נשיא להם לעולם" (יחזקאל ל"ז), ובזה עם ישראל התקבצו כולם - "כרועה עדרו ירעה בזרועו יקבץ טלאים ובחיקו ישא עלות ינהל" (ישעיהו מ'), "ויבחר בדוד עבדו ויקחהו ממכלאות צאן מאחר עלות הביאו לרעות ביעקב עמו ובישראל נחלתו" (תהלים ע"ח).

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
18:12	ר"ת 17:36	16:45	ירושלים
18:07	ר"ת 17:35	16:43	תל אביב
18:07	ר"ת 17:35	16:43	חיפה
18:11	ר"ת 17:37	16:45	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

רבי יוסף יצחק מליובאוויטש - הרבי הריי"צ - י' שבט

האדמו"ר השישי בחסידות חב"ד וחמיו של הרבי מליובאוויטש.

ידוע היה שאנשי היבסקציה ימ"ש ברוסיה רדפו את היהודים החרדים ובפרט את חסידי חב"ד. הם רצו לעקור ח"ו כל מה שהיה קשור ליהדות.

הרי הרש"ב ובנו הרבי הריי"צ היו מגדולי הלוחמים נגדם, בעקבות כך אנשי היבסקציה חיפשו בעיקר לתפוש את הרבי הריי"צ שהיה אז בן שבע עשרה שנים בלבד.

ר' מענדל פוטרפס סיפר שבוקר אחד נודע לאנשי היבסקציה שהרבי הריי"צ יושב במקום מסויים, הגיעו אנשי היבסקציה לאותו מקום ואחד מאותם רשעים שלף את אקדחו וירה ממרחק קצר לעבר הרבי, בחצר נשמעה קול חזק של ירייה והכדור פספס בסנטימטר אחד או שניים את הרבי.

אמו וגם סבתו הרבנית רבקה אשת הרבי המהר"ש נבהלו מאד ורצו לחצר לראות מה קרה והנה מה רבה התפעלותן לראות את הרבי יושב בנחת וברוגע כאילו לא קרה כלום!

לאחר שאימו וסבתו נרגעו קצת, הפטיר הרבי "נו, ברוך ה' לא קרה לי כלום. ואם חס וחלילה כן היה קורה לי משהו רציני. אז מה יש... הרי זה רצונו של הקב"ה.

כשסיים לספר זאת ר' מענדל, הדגיש: זהו רבי, וזוהי מסירות נפש, גם כשיורים בך והקב"ה עוזר שלא יקרה כלום ממשיכים לשבת בשקט ובשלווה.

עוד סיפר ר' מענדל: פעם אחת נסע הרבי הריי"צ מחוץ לעיר לאחר שירדו גשמים עזים והיו שיטפונות והנהרות עלו על גדותיהם, והרבה גשרים ועוד דברים שבנו השלטונות ברוסיה נהרסו, ונשאר רק אבנים וסלעים.

אמר הרבי: עכשיו ירד העלם והסתר מהאיזור. עד עכשיו שלט באזור ה'מעשה ידי אדם', ועכשיו רואים אך ורק את מעשה ידי ה'.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

מצוות תפילין

אבא היקר מקים עולה של תורה רבינו יורם מיכאל אברג'ל אמר בשם חז"ל הקדושים במצוות תפילין, ש"תפילין", אותיות "נפתלי", ונאמר על "נפתלי" הפסוק "נפתלי אילה שלוחה", הנותן אמרי שפר ו"אילה" אותיות "אליה" הוא אליהו הנביא, "שלוחה" הוא אותיות "שולח ה'", כלומר "ה' שולח אליה", ה' שולח את אליהו הנביא לבשר אותנו על הגאולה, וכל זה בכוח מצוות תפילין.

לכן מצוה גדולה על כל יהודי להשתדל במצוה יקרה זו בכל ליבו, וכן להסביר לילדים היקרים את חשיבותה של המצוה היקרה והקדושה הזו, כי על ידי זה זוכים להשיג הרבה בחכמת התורה הקדושה, ויראת שמים טהורה.

ושמעתי מאבא היקר בשם חז"ל הקדושים, שהטעם שתפילין של יד מונחות על הזרוע בצד שמאל "כנגד הלב", ותפילין של ראש, כנגד המוח, כדי לשעבד את כל התאוות שבלב והרצונות שבמוח לה' יתברך ולתורתו הקדושה.

ועוד אמר אבא בשם המפרשים, שהנה דרשו חכמינו הקדושים מפסוק "והיה לאות על ידכה", דרשו חז"ל, "יד כהה", כלומר שמניחים תפילין על היד החלשה, שבדרך כלל היא יד שמאל. והטעם, שדוקא ביד שמאל, כי כאשר יעקב אבינו נולד, כתוב בפסוק, "ואחרי כן יצא אחיו וידו אוחזת בעקב עשו", יעקב אבינו תפס את עשו בעקב, כדי שתהיה לעם ישראל שליטה עליו. ובדרך כלל כשהתורה אומרת 'יד ימין', התורה אומרת מפורש ימין, כמו שנאמר "ימין ה' נאדרי בכח..." וכן נאמר "מימנו אש דת למו". וכאשר התורה אומרת 'יד' בסתמא הכוונה יד שמאל.

ולכן כאשר נאמר "וידו אוחזת בעקב עשו", יעקב תפס את עקבו של עשו ביד שמאל, ואבא הסביר בשם חז"ל הקדושים שלכן יד שמאל נהייתה חלשה, בגלל שנגעה בעשו הרשע. ויעקב לא רצה לנגוע בו ביד ימין, כי ביד ימין מראים טעמי תורה, ולא רצה יעקב להחליש את הימין, ולכן החזיק את עשו ביד שמאל, והואיל ויד שמאל נהייתה חלשה בגלל האחיזה בעשו הרשע, לכן מניחים תפילין בשמאל כדי לחזור ולחזק את יד שמאל אחרי הנגיעה בעשו הרשע. ולפי פשוטם של דברים, הסיבה שמניחים תפילין על יד שמאל, כי יד שמאל היא כנגד הלב. והביא אבא היקר עטרת ראשינו רבינו יורם אברג'ל, שתפילין של ראש כנגד המוח, ותפילין של יד כנגד הלב, כדי לשעבד את כל המחשבות שבמוח והתאוות שבלב לעבודת ה' יתברך.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

"בח' בתשרי יהיו בשורות טובות"

לפני כשתיים עשרה שנה היה ילד בן חמש מיישוב סמוך למרכז הארץ שחלה במחלה נדירה שהיה אותה רק לילדים בודדים ביותר בעולם, אביו של הילד התקשר אלי וביקש ממני שנבקש ממורנו הרב יורם שיבוא לבקר את הילד בבית החולים תל השומר, בקשתי מהרב, והרב אמר לי כשאני אתפנה אהיה איתך בקשר, זה היה בחודש אלול בתקופת הסליחות, הרב התקשר אלי יום אחד בשעה אחת עשרה בלילה ואמר לי משה אני אסע אחר כך עכשיו לתל השומר, נסענו, בדרך התקשרתי לאבא של הילד לעדכן אותו. הגענו למחלקת ילדים בתל השומר הרב נכנס למחלקה בדרך ראה את הרב מישהו שהיה אצל הרב באותו בוקר והתרגש מאוד וביקש מהרב שיכנס גם לברך את הילדה שלו, הגענו לחדר של הילד והרב ביקש ממני שהרופאים והאחיות יצאו מהחדר שהילד מאושפז בו, הרופאים ממש כיבדו ויצאו מהחדר, הרב ביקש להישאר לבד עם הילד בחדר, לקח כיסא ישב סמוך למיטה ואיך שהרב התחיל להתפלל הילד התחיל לבכות ממש, ואמרו לנו שרק אימו יכולה להרגיע אותו, אמרתי זאת לרב, והרב אמר שהאמא תכנס ותשב מהצד השני של המיטה ותרגיע אותו וכך היה, והרב במשך כעשר דקות ישב להתפלל בסמוך לילד, ואז הרב יצא בחיוך מהחדר, שאלתי את הרב מה יהיה עם הילד הזה, והרב אמר לי במפורש "בח' בתשרי יהיו בשורות טובות" אמרתי לאבא של הילד תרשום את התאריך ונהיה בקשר בח' בתשרי. לפני שהרב יצא, הרב עשה סיבוב בכל החדרים במחלקה וברך ילד בלי לפספס אף אחד. הגיע התאריך ח' בתשרי זה היה שבועיים אחרי שהרב היה אצל הילד, התקשרתי בשמונה בבוקר לאבא של הילד ושאלתי אותו מה קורה? האבא אמר לי לקחו איזה בדיקה והתשובה אמורה להגיע היום, נראה מה יהיה אני לא בטוח. בשעה ארבע בצהריים התקשרתי שוב, והאבא אמר לי ברוך השם שיחררו את הילד ואנחנו בדרך הביתה, ומאז ברוך השם הילד בריא ושלם.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

טלטול הנרות והפמוטים בשבת

שאלה: האם מותר לטלטל את הפמוטות והנרות של שבת לאחר שכבו?

תשובה: פמוטות ונרות שהדליקו בהם נרות שבת קודש, אסור לטלטלם ולהזיזם ממקומם בשבת קודש, "דמיגו דאיתקצאי בין השמשות איתקצאי לכולי יומא", דהיינו "מתוך שהוקצה בבין השמשות הרי זה הוקצה לכל יום השבת", אולם לקמן בסמוך יתבאר בס"ד כמה אופנים שמותר לטלטל את הנרות אחר שכבו.

שאלה: אם התנה מלפני שבת שאחר שיכבו הנרות יזיזם ממקומם, האם מותר להזיזם אחר שכבו?

וכיוצא בדבר, תאורה חשמלית ניידת, כגון פנס חירום, האם יכול להתנות עליו מלפני שבת לטלטלו בשבת בעודו דולק?

תשובה: מותר להזיז את הנרות והפמוטות אחר שכבו ולקחתם למקום אחר, כל שהתנה תנאי לפני כניסת שבת על כך, אולם כל זמן שהנרות דולקים ומאירים אסור להזיזם ממקומם, והעיקר להלכה שלא יועיל תנאי להזיזם כאשר הם דולקים.

ולגבי פנס חשמלי שהודלק מלפני שבת, כגון תאורת חירום, יש אומרים שמותר לטלטל את אותו הפנס בשבת על ידי תנאי מראש שיתנה מלפני השבת, וכן העלה הגאון רבי שלמה זלמן אויירבך זלה"ה, ובמקום צורך יש לסמוך על דבריהם, ודי בתנאי אחד לכל שבתות השנה. ואם מטלטלו בשינוי יש להתיר בכל אופן, ולכן בין שהתנה תנאי מערב שבת ובין שלא התנה, נכון לטלטלו בשינוי דוקא כדי לצאת ידי כל השיטות.

ובמקום שיש חולה שאין בו סכנה, ואור הנר מפריע לו, העיקר להלכה שאסור לטלטל את הנר כדרכו, ובמקום צורך גדול מותר לטלטלו בשינוי, אולם במנורת חשמל כגון מנורת חירום יש מקילים יותר, וכמבואר.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

עשירים עניים ובעלי תשובה

רב ייב"י מאוסטראה אמר: העשירים הם בעלי הדעה בקהל. מטילים מס או ארנונה, מן הדין היה שהעשירים ישלמו, והם הופכים את הקערה על פיה, מטילים מס על הקהל כולו, יוצא שהעניים משלמים. הללו אין להם - שולחים לביתם שוטר, באין ברירה משחדים אותו העניים, והתוצאה: המסכנים הללו יוצאים נקיים מכספם, והעשיר בעינו עומד.

למה הדבר דומה?

לבעל תשובה המסגף את קיבתו, חטאו - בעיניים, נהנה - הלב, והוא מעניש את הקיבה. צם ומטיל עליה את הקנס, והאיצטמוכא המסכנה, שאין לה אלא מזון סעודה אחת - היא הסובלת...

יהונתן

מאת: ר. אהרוני 5.

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

המפתח לשלום בית הוא מחשבה נקייה, סבלנות והבנה שכל הקשיים הם לטובתך.

העלון מוקדש :
להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת אריה חי חורי בן
יהודית אסתר הי"ו
לע"נ שלום מעתוק בן שמחה ז"ל
לע"נ אסתר בת זוה'אר ז"ל

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יודם אברג'ל
יום ארבע

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות
טל': 08-6381000